

FOTOGRAFIE

Fotograferen + Digitaal beeldbewerken

HANS AARSMAN OFF THE RECORD

THEMA: SPORT

€ 4,99

- DE FOTOGRAAF **HANS VAN DER MEER**
- PORTFOLIO **KEES VAN DE VEEN**
- TECHNIEK **NIEUWE TECHNOLOGIE**
- SPECIAL **EPSON FOTOFESTIVAL NAARDEN**

HOE DOE JE DAT?

①

SPORTFOTOGRAFIE IS EEN VORM VAN FOTOGRAFIE DIE NIET DOOR ZO
HEEL VEEL AMATEURFOTOGRAFEN WORDT BEOEFEND. EN DAT IS JAM-
MER, WANT HET IS ERG LEUK OM TE DOEN. HEEFT U AFFINITEIT MET
SPORT? PROBEER HET DAN EENS.

Veel fotografen denken bij het zien van sportfoto's "Dat is veel te moeilijk, dat kan ik toch niet". Ik zal zeker niet beweren dat sportfotografie makkelijk is, maar met een aantal technische en tactische tips uit dit artikel hoop ik u een beetje op weg te helpen. En ... oefening baart kunst.

BEWEGING BEVRIEZEN

Veel sportfoto's zijn gemaakt met een korte sluitertijd (1/250 seconde of korter). Daarmee 'bevries' je als het ware de beweging, je zet de beweging stil. De foto straalt dan veel actie uit. Om een hardloper in volle actie scherp af te beelden, heb je al een sluitertijd van 1/400 seconde nodig. Als je een langere sluitertijd gebruikt (dus bv. 1/125 seconde), dan worden de persoon misschien nog wel scherp weergegeven, maar dan zie je bewegingsonscherpte in de armen en benen. Hoe sneller de beweging, hoe korter de sluitertijd moet zijn om scherpe foto's te maken. Voor het vastleggen van een rijdende formule 1 racewagen heb je dus een hele snelle sluitertijd nodig. Gebruik de kortste sluitertijd die er op de camera is in te stellen. De autofocus van de camera moet zo worden ingesteld, dat deze de beweging continu volgt. Bij Canon camera's heet dit AI Focus, bij Nikon continuous focussing (zoek deze instelling eventueel op in de handleiding). Druk de ontspan-

knop half in, de autofocus zal dan gaan scherpstellen. Blijf de ontspanknop half ingedrukt houden terwijl de beweging verder gaat. De autofocus bepaalt zelf de snelheid van het onderwerp en kan dus bepalen waar het onderwerp zich over een bepaalde tijd bevindt. Als je dus even later afdrukt, zal de sporter scherp worden afgebeeld. Geef de camera de tijd om scherp te stellen, dus volg de beweging een tijdje (ca. 1 seconde) voordat je afdrukt.

TIMING

Natuurlijk is ook de timing heel bepalend voor een sportfoto. Probeer af te drukken op het moment dat een beweging zijn uiterste stand heeft bereikt (zie van de polospeler die gaat slaan). Als je dit probeert en denkt 'nu moet ik afdrukken', zal blijken dat je vaak te laat bent en dat het juiste moment dan al voorbij is. Je moet dus eigenlijk net iets eerder afdrukken dan je denkt. Hoeveel eerder is afhankelijk van de snelheid van de beweging. Veel oefenen helpt om op het juiste moment af te drukken.

WELKE APPARATUUR?

Gezien het belang van een goede timing is het erg moeilijk om met een compactcamera een actiefoto te maken. Een compactcamera heeft namelijk een vertraging tussen het moment van afdrukken

①
Goede timing, mooi spoor van waterdruppels
Canon 10D, 100-400 mm 4.5-5.6 L, diafragma 9, sluitertijd 1/500, ISO 800, brandpuntsafstand 400 mm

②
Sport is ook veel emotie!
Canon 1D Mark II, 70-200 mm 2.8 L IS, diafragma 7.1, sluitertijd 1/320, ISO 200, brandpuntsafstand 200 mm

③
Douchende triatleten in tegenlicht
Canon 1D Mark II, 28-70 mm 2.8 L, diafragma 5, sluitertijd 1/800, ISO 100, brandpuntsafstand 40 mm

>>>

④

⑤

⑥

⑦

en het maken van de foto. Dat zorgt er voor dat je bijna altijd te laat bent. Een spiegelreflex camera is hier dus duidelijk in het voordeel, want die heeft geen ontspanknopvertraging. Afdrukken is hier het maken van de foto. Maar dat neemt niet weg dat je met een compactcamera toch sportfoto's kunt maken. Je kunt je alleen beter richten op minder snelle acties of stilstaande sporters, het maken van sfeerbeelden en bijvoorbeeld de coach of het publiek. Daar zijn ook veel leuke foto's van te maken. Bij voorkeur dus een spiegelreflex camera. Maar wat heb je verder nodig? Een telelens is eigenlijk een must. Een lens met een brandpuntsafstand van 200 mm (of meer) zorgt ervoor dat je bijvoorbeeld een voetballer halverwege het veld nog wat dichterbij kunt halen. De afstand tot het onderwerp is toch vaak groter dan je denkt. Als je een middagje aan het sportveld met een telelens staat te fotograferen, wordt zo'n lens toch al gauw erg zwaar om te hanteren. Een éénpootstatief is daarom erg handig. Als de lens een statiefgondel heeft is dat perfect, dan kun je het statief daaronder schroeven. Het gewicht is dan beter verdeeld. Als de lens geen statiefgondel heeft, dan zet je het statief gewoon onder de camera. Je zult al snel merken dat je met een éénpootstatief veel comfortabeler fotografeert, terwijl je toch nog steeds in staat bent om de actie te volgen. Lichtsterke lenzen zijn aan te bevelen,

maar daar hangt een prijskaartje aan. Met een lichtsterke lens kun je een klein diafragmagetal gebruiken (bv. 2.8 of 4), wat een prachtige onscherpte in de achtergrond geeft. Je kunt hiermee een sporter prachtig isoleren van de achtergrond en zo meer dynamische foto's maken.

TIPS

Kennis van de spelregels helpt enorm, je kunt dan anticiperen op wat er zou kunnen gaan gebeuren in het veld. Denk altijd om eigen veiligheid en aan bescherming van uw apparatuur. Je zult niet de eerste zijn die een bal tegen zich aan krijgt of erger nog, tegen je dure apparatuur. Ga dus altijd buiten de hekken/lijnen staan en let heel goed op! Volg de aanwijzingen van mensen ter plekke. Bedenk vooraf welke foto's je wilt maken en pas de plek waar je gaat staan daarop aan. Ga eens naar een sportveld en maak mooie sportfoto's. Klaar voor de start ... af!

④

Rugbyspeler in volle actie
Canon 1D Mark II, 70-200 mm 2.8 L IS, diafragma 3.5, sluitertijd 1/400, ISO 800, brandpuntsafstand 95 mm

⑤

Juiste timing en isolatie van de achtergrond
Canon 1D Mark II, 300 mm 2.8 L IS, diafragma 2.8, sluitertijd 1/5000, ISO 160

⑥

Polospeler is klaar om te slaan, goed getimed
Canon 1D Mark II, 300 mm 2.8 L IS, diafragma 2.8, sluitertijd 1/640, ISO 400

⑦

Ritmische gymnastiek is heel sierlijk
Canon 1D Mark II, 300 mm 2.8 L IS, diafragma 2.8, sluitertijd 1/500, ISO 1600

Anita Riemersma
www.anitariemersma.nl